

Torsånga Hembygdsförening

Detaljplan 2 för Uvbergsviken

Nu är exploateringen av Uvbergsviken i Torsång på gång igen. Detaljplanen skall upp till beslut i mitten på december och många människor har uttryckt en stor tveksamhet inför en utbyggnad av ett av de finare natur- och kulturområdena i kommunen. När man väl har bestämt sig för en exploatering så kommer Haguddens ovanligt stora miljövärden att oåterkalleligen försvinna. När anslutningsvägen och parkeringsplatserna väl är asfalterade och stenplattorna är lagda för områdets planerade villor, garage och radhus, så försvinner en dryg tredjedel av det som återstår av denna unika miljö.

Var i kommunen kan man hitta en motsvarande natur- och kulturmiljö, klassad som en del av Riksintresset för området mellan Torsånga ålderdomliga stenkyrka och det medeltida Ornäsloftet? Var kan man hitta en plats omringat av Ösjöns vattenspegel och med stora naturvärden i form av en storslagen skog, djurliv och skogens andra rikedomar? Det märks att intresset är stort för området på de många människor som söker sig dit för att vandra, motionera, cykla, åka skidor på vintern, rasta hundar, idka friluftsliv, anordna spökvällar, få en liten fristad en stund osv. Det är en mycket värdefull "stadslunga" och på sikt kommer den oexploaterad att vara än mer värd. Så vid en utbyggnad finns ingen **ångerveck** - då har man definitivt reducerat områdets karaktär av ett nära tillgängligt natur- och motionsområde för nutida och framtida generationer i hela kommunen!

Åsikterna om denna exploatering är delad i kommunen. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2018 om en **återremiss** av detaljplanen, där strandskyddet var en prioriterad del. I handlingarna inför omprövningen av denna framgår att inga förändringar av planen ansetts nödvändiga (se kommunens Dnr 2019/237 - 17+21/10)!? I ett antal påståenden i dessa tjänsteskrivelser försöker man rättfärdiga exploateringen. Många av dessa påståenden är dock svagt underbyggda. Några av tvetydigheterna vill vi gärna kommentera:

1. Man skriver t.ex. att man även i fortsättningen ska: *"bevara och utveckla områdets naturvärden och rekreativa värden"*, samtidigt som man exploaterar en stor del av dessa. Det är en ekvation som inte går ihop!

2. I svaren på återremissen heter det vidare att det angelägna allmänna intresset för att inte ta hänsyn till strandskyddet är att **förtäta Torsång** och att det inte går att tillgodose någon annanstans i bygden, utan att visa att alternativ saknas. Det vore väl på sin plats med lite ärlighet och lägga till att det beror på att kommunen äger marken i Uvbergsviken, annars finnas många andra områden att förtäta bygden! I ett normalt planarbete borde man också visa varför man menar att det inte går att förtäta Torsånga bygden någon annanstans!

3. Man hävdar också att: *"Placeringen av bostäder i detaljplanen tar stor hänsyn till strandskyddets syften och områdets rekreations- och naturvärden."* Den lilla, allmänna badplatsen, som redan idag har problem med att den blir överfylld vackra sommark dagar, får de närmaste villorna placerade endast 30 m från badplatsens södra gräns. Det kommer att skapa sociala problem både för villaägarna närmast badet (från badgästerna, grillande familjer, ungdomar som vill fira skolavslutningar m.m., fiskarna, skoteråkarna vintertid osv) och omvänt att de badande familjerna kan uppleva en närgången bevakning. Det verkar som om planansvariga haft en okunskap om hur badet och naturområdet används idag och haft svårt att föreställa sig vilka sociala problem man bygger in i planförslaget?!

4. Man gör också en stor sak av att kommunen redan tidigare har grävt ner **ledningarna för vatten- och avlopp** i området. Det har man gjort utan att det fanns en fastställd detaljplan! Det är ju ett mycket listigt sätt agera - "vi chansar på att en framtida detaljplan kommer att gå igenom för att vi har makten, så vi behöver inte invänta ett fastställande av en sådan." Om man hårddrar ett sådant maktfullkomligt agerande, så kan man ju i framtiden bortse från behovet av detaljplaner beslutade i kommunens högsta demokratiska organ - fullmäktige.

Man påstår också att det inte går att placera bostäderna på något annat sätt än som visas i detaljplanen och att om ledningarna behöver flyttas så blir: "*den totala anläggningskostanden ... dubbelt så stor vilket inte är ekonomiska hållbart*". Det är ju självklart att de planerade bostäderna kan placeras på många olika sätt och att anslutningar till de nedlagda ledningarna knappast kommer att fördubbla anläggningskostanden. Det finns i alla fall ingen trovärdig kalkyl kopplad till detta påstående, utan den verkar mera tagen på en höft för att slippa göra några förändringar i den föreslagna detaljplanen!

5. Man erkänner att planområdet berörs av **riksintresset** och för att inte skada det påtagligt menar man att "träfasader i rött och rödfärgade takpannor" är lösningen! Man kan ju fundera på hur kommunen hanterat bygden som en del av riksintresset. På Uvberget gav man tillåtelse att bygga 10 radhus i ett väldigt synligt läge med vit fasadfärg. Många husägare vittnar också om många inkonsekventa reaktioner på deras förslag till om- och tillbyggnader inom bygden. Det vore skönt om kommunen kunde agera lite mer konsekvent för att undvika kritiken från bygdens invånare.

6. Kvarstår gör också vår kritik av att bygga **trevåningshus** i denna "tätortsnära landsbygd" - det skulle definitivt ändra karaktären på området, som inte har denna typ av bebyggelse.

7. Nu är ingenting av det här särskilt förvånande för i tjänsteskrivelse säger man rakt upp och ner att: "*En stor del av inkomna synpunkter har inte blivit tillgodosedda*". Tydligare än så går det inte att uttrycka sin maktposition! Dessutom pekar man tydligt på att det är: "*mer lämpligt att planlägga Uvbergsviken först och därefter på berget*." Då **finns det tydliga alternativ** för att bygga ut och förtäta bygden på andra områden!

8. Det finns en lång rad andra frågetecken till den föreslagna detaljplanen. **Matargatan** kommer att bli hårt trafikerad av de troliga tvåbilsfamiljernas resande till arbete, skolor, fritidsaktiviteter osv. Mötet med den stora vägen i en backe kan orsaka trafikproblem. En stor **parkeringsplats** för badgästerna och besökare samlokaliserad med infarten till lokalgatan till den planerade bebyggelsen är som gjord för trafikstörningar.

9. I planarbetet och i den politiska argumentation hävdas att det är ett mycket stort behov av bostäder i kommunen. Man pekar på bostadskö och tomtkö, men **hur underbyggt är behovet** kopplat till boende i en s.k. tätortsnära landsbygd? Det tog t.ex. tio år att få de kommunala tomterna på Uvberget sålda! Det indikerar att behovet av villatomter i detta område inte riktigt motsvarar de antaganden som Detaljplanen bygger på. Det är också fromma förhoppningar, tror vi, att den kommersiella servicen skulle kunna byggas upp efter tillkomsten av ett sådant här, relativt litet exploateringsområde (ca 40 villor/lgh), eller att den glesa busstrafiken skulle kunna hjälpa "utflyttare" att klara av resorna till och från arbete, fritid, handel m.m. Det krävs nog även i fortsättningen att familjerna har tillgång till en eller två bilar för att klara av alla sina åtaganden i det moderna livet!?

10. Den **sammantagna värderingen av Detaljplanen** och de senaste tjänsteskrivelserna är att de är dåligt underbyggda. Alternativ är inte redovisade. Behovet av denna typ av bebyggelse i ett sådant här område vilar inte på någon marknadsundersökning eller är grundad i befolkningsstatistik. Det är en lång rad dåliga kompromisser inbyggda i planen - man utvecklar inte kultur- och naturvärdena på Hagudden genom att asfaltera och hårdgöra en dryg tredjedel av området, det lilla allmänna badet riskerar både att skapa trängsel

och "privatiseras", man skiljer skogsområdet i två delar (vad finns det för särskilda naturvärden i Giraffberget som det sägs i tjänsteskrivelsen?), vilket förstör en större del av området än nödvändigt, ogenomtänkta trafiklösningar, den enda lokalgatan kommer att skapa irritation för de boende efter gatan (särskilt de i början på området) med tanke på moderna familjers resevanor (dagens arbetstider, skjutsar till skolor och dagis, fritids- och kulturaktiviteter osv. osv.) m.m.

Det är inte förvånande att det finns en stark oro inför och ett starkt motstånd mot det aktuella förslaget till detaljplan (vilket bl.a. visade sig på mötet som de nuvarande majoritetspartierna bjudit in till den 26/11 med över 100 deltagare).

Redan inför kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 hade över tusen personer skrivit på en protestlista mot förslaget (kampanj "Rädda Uvbergsviken"). När det nu börjar bli känt att förslaget kommer tillbaka till kommunfullmäktige i oförändrat skick har namnlistan börjat fyllas på ytterligare och upptar just nu ca 2 000 namn!

Vår uppmaning till Borlänge kommun är – Tänk om och behåll och utveckla denna oersättliga "stadslunga" för hela kommunen!

Lägg aktuellt detaljplaneförslag åt sidan och gör en förutsättningslös utredning av hur det ökade behovet av bostäder i Torsång kan tillgodoses - Alternativ finns!

Torsång den 4 december 2019

Torsånga Hembygdsförening gm ordförande Mark Morehouse

Kontaktpersoner: Björn Ericson (070-6050546)/Leif Hansson (070-3224007)